

EMBDEN.

372

Porro *Fredericus Imperator* ejus nominis 111 anno 110 CCCCLXV cum variis Praefecturis hæc Provincia regetur, Comitatus titulo auxit, totamque *Udalricho* cuidam attribuit. Inde ad nostrum hoc usque ævum continuo Comites suos habet. Vrbes in hoc Comitatu mœnibus clausæ duæ sunt *Embda* & *Aurichum*. *Embda* sive *Emdena*, vulgo *Emden*, Vrbs hujus regionis primaria & Emporium celeberrimum ad Amis fluminis ostiū, Portus oportunitate nobile, cuius alveus ita profundus est, ut navigia maxima passis velis admittat: propterea amplitudine opum, ædificiis publicis privatisque, & Civium multitudine omnibus non Germania modo, verum etiam Europæ angulis innotuit. Inter ornamenta præcipua sunt Comitis Aedes sumtuose, Templum magnificum & Domus Præatoria. Mira hic omnium rerū & exuberās copia videtur, non earum modo, quibus satatis necessitatī fieri, sed quibus voluptatis studium concitari queat. Præstat hoc Civibus, tam Portus & importationis commoditas, quam nativa Frisia (de qua modo diximus) ubertas. Vrbs a fluvio *Ems* nomen habet, quem Tacitus *Amisiam* vocat. Hic ille est fluvius ad quem Drusiana fossa egressæ legiones Romanæ, latèque Oceano, secunda navigatione pervenient, ut refert Tacitus 11 Annalium. *Aurichum* urbs altera, Nobilium jucundissimus recessus ob Silvas & Nemora, in quibus aucupio vel venatione liberaliter se exercent. Cives potentes habet mercaturæ vel opificio alicui deditos. Arces & villæ in hoc Comitatu infinitæ sunt. Pagorum tantus numerus est, ut alter alterum interdum contingat. Horum magna pars, sive ædificiorum splendorem sive platearum amplitudinem, sive Incolarum frequentiam spēctes, cum quibusdam Germania urbibus potest contendere. Neque vero in iis omnes rustici & agricola: sunt & Mercatores, & Artificum varia genera; Nobiles etiam sparsim interjecti. Sunt & hic duo alii Comitatus, qui Embdano Comiti subiecti sunt, *Efensis* & *Feuerensis* a primariis eorum Opidis sic dicti. *Feuerensis* ditio trans Iadam ad Occasum sita est, continentque pagos octodecim: ei Septentrionem versus quæ Visurgis in Mare exonerat, prætexuntur duæ Insulae, *Wangeroga* & *Spikeroga*, deserta magna ex parte. *Efensis* Comitatus ad litus Oceanii contiguus est *Feueria*: ab occasu Beruensi & Auricensi træctu: a Borea mari terminatur. Ejus Dominus *Hao ab Huske* anno 110 CCCXXC quum petulantius vicinos infestaret, navesque Bremensium in Visurgi interdum spoliaret, mariaque vicina piratis, terras prædonibus & graffatoribus suis impleret, tandem post leviores cum Bremensibus pugnas quibus inferior fuit, quum Efenum confusisset, captus a Bremensibus Edoni Wimmeke Capitaneo Ieverensi traditus est. Qui eum fune canabino diu tortum strangulatumque tandem frustillatum dissecavit, eo quod Sororem, quam in matrimonium duxerat nulla iusta de causa repudiasset. Est quoque in hac Tabula Comitatus *Delmenhorst*. Et Dominia *Ezes*, *Norden*, *Aurick*, *Feuer*, *Vredenburg*, *Ovelgunne*, *Rheyde*. Flumina hic *Amis*, *Visurgis*, *Jada* & alia. Incolæ hujus regionis Germanica utuntur lingua: sed ad secretiora propria quadam & vernacula quam advene non intelligunt. Omnis generis opifica studiose exercent, aut agros colunt: aut mercaturam faciunt. Vestitus honestus: etiam rusticorum: ita ut ex vestitu eos pro opidianis quis diceret. Fœmineus sexus habitu multum ab aliis differente gaudet. Totam capitis comam in unum circum compónunt, eumque multis argenteis deauratisque sphæruleis vel nodulis ornatum in tergum dependent.

Flumina.
Opifica.
Vestitus.